

Botschaft
der Bundesrepublik Deutschland
Sarajewo

Skenderija 3
71000 Sarajevo
Bosnien und Herzegovina

 HEINRICH
BÖLL
STIFTUNG
BOSNA I
HERCEGOVINA

Ured za Bosnu i Hercegovinu, Čekaluša 42
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
T: +387-33-260 450 F: +387-33-260 460
E: h.boell@bih.net.ba

Koncept programa za dvodnevni seminar:
„60 godina Osnovnog zakona (*Grundgesetz*): postupanje Njemačke sa njenim Ustavom – da li se njemačka iskustva u ustavnoj politici mogu učiniti plodnim za diskusiju o reformi Ustava u Bosni i Hercegovini?“

Sarajevo
26. i 27. oktobar 2009.

Ambasada Savezne Republike Njemačke u Bosni i Hercegovini
i Fondacija Heinrich Böll,
Ured za Bosnu i Hercegovinu

60 godina Ustava za Saveznu Republiku Njemačku: Njemački ustav već skoro dvije generacije određuje politički, socijalni i ekonomski život Nijemaca i njihovih stranih sugrađana koji žive na njemačkoj državnoj teritoriji. To je ustavnopravna stabilnost kakvu Njemačka u svojoj bližoj historiji doživljava po prvi put.

Ustav je predstavljao neophodni novi početak nakon katastrofe Drugog svjetskog rata i nacionalsocijalističke strahovlade. Ustav je nudio ustavnopravne parametre za doba ekonomskog oporavka u takozvanom „ekonomskom čudu“ pedesetih i šezdesetih godina prošloga stoljeća, za ponovni ulazak Njemačke u Sjeveroatlantski savez, za put Njemačke u današnju Evropsku uniju i naposljetku 1990. u ponovno ujedinjenje dviju njemačkih država.

U oktobru 2009. Ustav više nije identičan sa onim Ustavom koji je stupio na snagu 23. maja 1949. Ukupno 53 zakona o izmjenama Ustava usvojena su u proteklih 60 godina. No, ustavnopravna „kuća“ Nijemaca se opet jasno prepoznaje.

Ustav je za Njemačku jedinstvena priča o uspjehu. Sa svojim tržišno-ekonomskim privrednim sistemom ne samo da je svojim građanima i građankama donijela besprimjerno bogatstvo, već je na svoj način i indirektno doprinijela miru u Evropi, jer je Njemačkoj donijela stabilnu, jaku demokratiju i pravnu državu. Nijedan raniji ustav nije od Nijemaca bio tako prihvaćen kao što je ovaj. Ako danas u Njemačkoj ponovo postoji patriotizam, onda je on izrastao iz „ustavnog patriotizma“, kojim su Nijemci u prvim godina postojanja Savezne Republike opisivali svoj pozitivni stav prema ustavnoj državi.

Bosna i Hercegovina trenutno živi 14. godinu otkako je Ustav iz decembra 1995. stupio na snagu. Bliska prošlost Bosne i Hercegovine od završetka ratnih sukoba za njenu nezavisnosti i jedinstvo, ako se bez predrasuda gleda na ekonomske, socijalne i političke prilike u zemlji, zasigurno nije usporediva za razvojem, kakav je bio u Saveznoj Republici sa Ustavom u prvih 14 godina.

Čini se da su ustavnopravne prilike u Bosni i Hercegovini dale priličan doprinos današnjim problemima ove države. Građani Bosne i Hercegovine imaju osjećaj da je Ustav nametnut – utisak koji nije tako stran budući da se radi o aneksu na Mirovni sporazum, regulativi formuliranoj pod međunarodnim pritiskom.

Da postoji potreba za uspostavljanjem novog, efikasnijeg ustavnopravnog sistema za Bosnu i Hercegovinu u osnovi se ne dovodi u pitanje. Imajući u vidu neslaganja oko sadržaja kod mnogih ustavnopravnih komponenata, potpuno je nejasno na koji način se novi ustavnopravni sistem treba izraditi.

Ovaj seminar, čiji će sadržaj oko 30 mladih studenata i studentica pravnih fakulteta i fakulteta političkih nauka iz Bosne i Hercegovine većim dijelom sami oblikovati, treba da se na osnovu primjera bavi osnovnim pitanjima u vezi sa nastajanjem ustava. Pri tome sami mogu razraditi moguće postupke potrebne za sporazumijevanje učesnika u ustavno-političkoj igri oko nove ustavnopravne kuće Bosne i Hercegovine kako bi isti mogli biti uspješni. Iskustva, koja je Njemačka stekla u toku nastajanja njenog vlastitog Ustava, u ovom procesu neka posluže kao poticaj.